

Hướng dẫn Hòa hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

Một tầm nhìn
Một bản sắc
Một cộng đồng

Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) được thành lập ngày 8 tháng 8 năm 1967. Các quốc gia thành viên của Hiệp hội gồm: Bru-nây Đa-rút-xa-lam, Cam-pu-chia, In-đô-nê-xia, CHDCND Lào, Ma-lai-xi-a, Mi-an-ma, Phi-líp-pin, Xing-ga-po, Thái Lan và Việt Nam. Ban thư ký ASEAN đặt trụ ở tại Gia-các-ta, In-đô-nê-xia.

Địa chỉ liên hệ:

Ban thư ký ASEAN

Phòng Dân sự và Cộng đồng

70A Jalan Sisingamangaraja

Gia-các-ta 12110

In-đô-nê-xia

Điện thoại : (62 21) 724-3372, 726-2991

Fax : (62 21) 724-3372, 726-2991

Email : public@asean.org

Thông tin về ấn phẩm:

Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

Gia-các-ta: Ban thư ký ASEAN, tháng 6/2015

658.56259

1. Hội nhập thị trường – Hàng rào thương mại – Kiểm soát Chất lượng
2. ASEAN – Tiêu chuẩn

ISBN 978-602-0980-24-9

Thông tin chung về ASEAN tham khảo tại website: www.asean.org

Nội dung của ấn phẩm này có thể được tự do trích dẫn hoặc in lại miễn là được thừa nhận và bản sao tài liệu phân in lại được gửi cho Phòng Dân sự và Cộng đồng của Ban thư ký ASEAN tại Gia-các-ta.

Bản quyền ấn phẩm của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) 2015

Liên minh Châu Âu hỗ trợ xây dựng ấn phẩm.

Thông qua dự án Hỗ trợ Hội nhập Khu vực ASEAN của Ủy ban Châu Âu (ARISE)

Thông tin về ARISE tham khảo tại arise.asean.org

Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

Ban Thư ký ASEAN
Jakarta

Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

LỜI NÓI ĐẦU

Ủy ban Tư vấn về Tiêu chuẩn và Chất lượng của ASEAN (ACCSQ) nỗ lực hải hòa tiêu chuẩn coi đó là một phương thức để hỗ trợ việc thành lập thị trường chung. Nhóm Công tác 1 về Tiêu chuẩn và Thỏa thuận Thừa nhận Lẫn nhau (WG1) được giao nhiệm vụ giám sát việc hải hòa tiêu chuẩn do các Nhóm công tác sản phẩm thực hiện. Tài liệu Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN do WG1 biên soạn nhằm đảm bảo rằng các nhóm công tác về sản phẩm của ASEAN sẽ tiến hành việc hải hòa hải hòa tiêu chuẩn theo một phương pháp chung và nhất quán. Tài liệu này xác định vai trò của các Bên tham gia vào quá trình hải hòa tiêu chuẩn. Tài liệu sẽ được ACCSQ soát xét lại 5 năm 1 lần hoặc khi thấy cần thiết, WG1 sẽ thực hiện việc xây dựng và quản lý đối với tài liệu. Tài liệu làm rõ các thủ tục và việc thực hiện với mục đích như là một cuốn sách tham khảo cho các nhóm công tác sản phẩm cũng như các tổ chức tiêu chuẩn quốc gia của các nước thành viên ASEAN trong quá trình hải hòa tiêu chuẩn. Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN được ACCSQ thông qua tại Cuộc họp lần thứ 42 của Ủy ban tổ chức tại Yangon, Myanmar từ ngày 22-24/9/2014.

Chủ tọa

Ủy ban Tư vấn về Tiêu chuẩn và Chất lượng của ASEAN, 23/4/2015

Hướng dẫn Hải hòa Tiêu chuẩn của ASEAN

1. Giới thiệu

- 1.1 Việc thành lập cộng đồng kinh tế ASEAN (AEC) phụ thuộc vào các tiêu chuẩn hải hòa. Việc hải hòa tiêu chuẩn giúp loại bỏ các rào cản kỹ thuật đối với thương mại đặc biệt khi những rào cản này nảy sinh là do những khác biệt trong các tiêu chuẩn được viện dẫn trong quy chuẩn kỹ thuật và các tiêu chuẩn sử dụng trong các thủ tục đánh giá sự phù hợp bắt buộc.
- 1.2 Điều 19 của Kế hoạch Tổng thể Xây dựng Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC Blueprint) kêu gọi các nước thành viên ASEAN “Hải hòa tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật và thủ tục đánh giá sự phù hợp với các quy định của quốc tế”. Chương 7 của Hiệp định Thương mại Hàng hóa của ASEAN (ATIGA) yêu cầu các nước thành viên ASEAN hải hòa tiêu chuẩn quốc gia của mình với tiêu chuẩn quốc tế như là một biện pháp loại bỏ các rào cản thương mại không cần thiết.
- 1.3 Tài liệu này hướng dẫn chi tiết việc hải hòa tiêu chuẩn trình bày trong tài liệu Hướng dẫn về Tiêu chuẩn, Quy chuẩn Kỹ thuật và Thủ tục Đánh giá Sự phù hợp của ASEAN (AG-STRACAP). Tài liệu đưa ra chỉ dẫn cho các nước thành viên ASEAN (AMS) trong việc thực hiện các điều khoản của AG-STRACAP.
- 1.4 Coi quyết định liên quan đến tầm quan trọng của thương mại ngoại khối đối với ASEAN và sự cần thiết đối với việc thành lập cộng đồng ASEAN thành một khối thống nhất đưa ra trong AEC Blueprint nhằm duy trì cách tiếp cận hướng ra bên ngoài được chấp nhận trong hướng dẫn này là phù hợp với AG-STRACAP trong đó việc hải hòa dựa trên các tiêu chuẩn và thông lệ quốc tế. ASEAN đã quyết định không thiết lập thêm một mức tiêu chuẩn hóa giữa mức tiêu chuẩn quốc gia và mức tiêu chuẩn quốc tế và không ban hành tiêu chuẩn khu vực của ASEAN mà thay vào đó là dựa trên nền tảng tiêu chuẩn hóa quốc tế hiện hành.
- 1.5 Vì tất cả các nước thành viên ASEAN đều là thành viên của Tổ chức Thương mại Quốc tế (WTO) nên đều tuân thủ các quy định nêu trong Điều 4.1 của Hiệp định Hàng rào Kỹ thuật đối với Thương mại (TBT) của WTO và các cơ quan tiêu chuẩn quốc gia phải thực hiện theo *Quy phạm biên soạn, chấp nhận và áp dụng tiêu chuẩn (Phụ lục 3 của Hiệp định WTO/TBT)*.

2. Thuật ngữ và định nghĩa

- 2.1 Các định nghĩa về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật và thủ tục đánh giá sự phù hợp trình bày trong tài liệu là các định nghĩa quy định trong Hiệp định WTO/TBT.
- 2.2 Các định nghĩa về chấp nhận (tiêu chuẩn) và khác biệt kỹ thuật có ý nghĩa tương tự như các định nghĩa quy định trong ISO/IEC Guide 21-1:2005 *Chấp nhận tiêu chuẩn quốc tế và tài liệu quốc tế khác thành tiêu chuẩn quốc gia hoặc tiêu chuẩn khu vực. Phần 1: Chấp nhận tiêu chuẩn quốc tế*.
- 2.3 Tiêu chuẩn quốc tế là những tiêu chuẩn được xây dựng theo “*Quyết định của Ủy ban về quy tắc xây dựng tiêu chuẩn quốc tế, hướng dẫn và khuyến nghị quốc tế liên quan đến các Điều 2, 5 và Phụ lục 3 Hiệp định WTO/TBT*” của Ủy ban TBT.

3. Mục tiêu và phạm vi

- 3.1 Hướng dẫn hải hòa tiêu chuẩn này được xây dựng và thực hiện với mục đích nhằm xây dựng được một chương trình hải hòa tiêu chuẩn nhất quán, hiệu quả và bền vững. Tài liệu áp dụng

¹G/TBT/1/Rev.10 Các Quyết định và Khuyến nghị được Ủy ban WTO về Hàng rào Kỹ thuật đối với Thương mại chấp nhận từ 01/01/1995

cho tất cả các lĩnh vực trong nền kinh tế của các nước thành viên ASEAN và được tất cả các nước thành viên ASEAN chấp nhận. Hướng dẫn quy định:

- a. Phạm vi của chương trình hài hòa;
- b. Các phương pháp hài hòa tiêu chuẩn;
- c. Thẩm quyền và quy trình lựa chọn tiêu chuẩn được hài hòa;
- d. Trách nhiệm và vai trò của Ủy ban Tư vấn về Tiêu chuẩn và Chất lượng của ASEAN (ACCSQ), các tiểu ban và nhóm công tác của ACCSQ và trách nhiệm và vai trò của các Cơ quan Tiêu chuẩn Quốc gia của ASEAN (NSB) trong việc hài hòa tiêu chuẩn thuộc phạm vi ASEAN;
- e. Hướng dẫn việc lập danh sách các tiêu chuẩn được hài hòa;
- f. Hướng dẫn phát hành các tiêu chuẩn đã được hài hòa, thông tin tổng hợp về phạm vi áp dụng và nguồn tài liệu; và
- g. Hiện trạng về các ủy ban tiêu chuẩn hỗ trợ việc hài hòa trong các nước thành viên.

4. Hướng dẫn

4.1. Tiêu chuẩn được lựa chọn để hài hòa bao gồm:

- a. tiêu chuẩn được viện dẫn trong quy chuẩn kỹ thuật và tiêu chuẩn hỗ trợ cho các thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau của ASEAN, các quy chế quản lý được hài hòa và các sáng kiến hoặc công cụ khác cho phép loại bỏ các rào cản thương mại mang tính kỹ thuật hoặc liên quan đến việc hình thành và duy trì thị trường và cơ sở sản xuất chung của ASEAN, và
- b. tiêu chuẩn đối với các sản phẩm không bị nhà nước kiểm soát do ngành công nghiệp và các bên liên quan khác trong ASEAN sử dụng. Các tiêu chuẩn này có thể được hài hòa khi đáp ứng được mục đích của AEC về lưu thông hàng hóa tự do và thiết lập một cơ sở sản xuất chung trong ASEAN.

4.2. Việc hài hòa các tiêu chuẩn được viện dẫn trong các quy chuẩn kỹ thuật và các thủ tục đánh giá sự phù hợp quy định trong với các thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau của ASEAN và các quy chế quản lý được hài hòa của ASEAN sẽ được ưu tiên ở mức cao hơn trong các kế hoạch hài hòa.

4.3. Các nhóm công tác sản phẩm phải tiếp tục xác định các lĩnh vực ưu tiên bổ sung để hài hòa tiêu chuẩn thuộc các lĩnh vực của mình. Ngoài việc dành ưu tiên cao nhất cho các tiêu chuẩn được viện dẫn trực tiếp trong các quy chế quản lý được hài hòa của ASEAN, MRA, thì việc thiết lập quyền ưu tiên hài hòa cho các tiêu chuẩn khác sẽ được căn cứ vào các yếu tố dưới đây

- a. Tác động dự báo liên quan đến việc giảm bớt rào cản thương mại và tăng cường thương mại nội khối ASEAN.
- b. Giá trị thương mại hàng hóa hiện tại trong nội khối ASEAN liên quan đến tiêu chuẩn.
- c. Mối quan tâm của các nước thành viên và các bên liên quan đối với việc xây dựng một tiêu chuẩn hài hòa.
- d. Tính khả thi của việc hài hòa dựa trên các yếu tố như: sự sẵn có của tiêu chuẩn quốc tế, có ít sự khác biệt giữa các tiêu chuẩn của các nước thành viên hoặc các yếu tố khác.

4.4. ACCSQ và các tiểu ban và nhóm công tác của mình có thể xây dựng các chương trình và thực hiện việc hài hòa các tiêu chuẩn quốc gia dự kiến áp dụng tự nguyện để hỗ trợ cho các kế hoạch hình thành một thị trường chung, nếu thích hợp. Việc hài hòa phải thực hiện theo các

điều khoản của Điều F², Phụ lục 3 của hiệp định WTO/TBT và Quy phạm Biên soạn, Chấp nhận và Áp dụng Tiêu chuẩn của hiệp định này và phương pháp hài hòa phải dựa trên hướng dẫn quy định trong Điều 74 của ATIGA và AG-STRACAP.

- 4.5. Việc đăng ký “Tiêu chuẩn Hài hòa của ASEAN” sẽ được thực hiện công khai. Các thủ tục công khai sẽ kiểm soát các quá trình nhập, cập nhật và hủy bỏ tiêu chuẩn từ việc đăng ký này. Việc đăng ký sẽ cung cấp thông tin nhận biết các nguồn từ đó có thể có được các bản sao của mỗi tiêu chuẩn đã đăng ký.

Việc đăng ký sẽ phân định tiêu chuẩn hài hòa ra làm 2 loại:

Loại I: tiêu chuẩn được viện dẫn trong các thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau của ASEAN, các quy chế hài hòa và các sáng kiến hoặc thiết bị được ASEAN chấp nhận nhằm loại bỏ rào cản kỹ thuật đối với thương mại. Việc tuân thủ một cách bắt buộc theo các tiêu chuẩn này thường sẽ được quy định trong văn bản luật của các nước thành viên.

Loại II: tiêu chuẩn dành cho các sản phẩm không bị nhà nước kiểm soát.

- 4.6. Việc xác định các tiêu chuẩn sẽ được sử dụng làm căn cứ cho việc hài hòa trong ASEAN sẽ dựa trên các tiêu chuẩn và quy định quốc tế. Nếu như không có các tiêu chuẩn và quy định quốc tế thì sẽ xem xét các tiêu chuẩn được sử dụng rộng rãi trong ASEAN sau (không xếp theo thứ tự ưu tiên):

- a. Tiêu chuẩn của một nước thành viên ASEAN.
- b. Tiêu chuẩn quốc gia hoặc khu vực khác không thuộc ASEAN.
- c. Tiêu chuẩn có giá trị chung do một cơ quan tiêu chuẩn ban hành đã được xây dựng theo Quy phạm Biên soạn, Chấp nhận và Áp dụng Tiêu chuẩn của Hiệp định WTO/TBT.

- 4.7. Trong trường hợp không chọn được một tiêu chuẩn quốc tế hoặc tiêu chuẩn khác phù hợp thì tiểu ban/nhóm công tác có thể quyết định xây dựng một tiêu chuẩn quốc tế mới với ý định sẽ hài hòa trên cơ sở tiêu chuẩn được xây dựng mới này. Trong trường hợp này một hoặc nhiều cơ quan tiêu chuẩn quốc gia của một nước thành viên ASEAN sẽ được lựa chọn để trình đề xuất xây dựng một tiêu chuẩn mới với cơ quan tiêu chuẩn quốc tế thích hợp theo các quy định của cơ quan tiêu chuẩn quốc tế đó. Tất cả các nước thành viên ASEAN phải cố gắng tham gia vào việc xây dựng tiêu chuẩn đó.

- 4.8. Các nước thành viên ASEAN phải chấp nhận tiêu chuẩn hài hòa là tiêu chuẩn giống hệt với tiêu chuẩn được lấy làm căn cứ để hài hòa (IDT), trừ phi việc hài hòa dựa trên việc chấp nhận tiêu chuẩn và có những sửa đổi được ISO/IEC Guide 21 cho phép. Trong trường hợp này, những sửa đổi phải được xác định rõ. Các nước thành viên ASEAN sẽ chấp nhận và ban hành tiêu chuẩn quốc tế dưới dạng tiêu chuẩn đã được sửa đổi (MOD) với những sửa đổi tương tự.

- 4.9. Khi xác định một tiêu chuẩn là Tiêu chuẩn hài hòa ASEAN loại I, các cơ quan tiêu chuẩn quốc gia của mỗi nước thành viên ASEAN sẽ chấp thuận tiêu chuẩn hài hòa thành tiêu chuẩn quốc gia hoặc nếu không thì viện dẫn trực tiếp tới tiêu chuẩn hài hòa trong các quy chuẩn kỹ thuật quốc gia hoặc các thủ tục đánh giá sự phù hợp liên quan. Tổ chức tiêu chuẩn quốc gia trong các nước thành viên ASEAN sẽ thực hiện các hành động cần thiết để đảm bảo rằng tất cả các tiêu chuẩn quốc gia đang có hiệu lực có cùng phạm vi áp dụng với tiêu chuẩn hài hòa này sẽ bị hủy bỏ ngay lập tức.

- 4.10. Khi xác định một tiêu chuẩn là Tiêu chuẩn hài hòa ASEAN loại II, các nước thành viên ASEAN được khuyến khích chấp nhận tiêu chuẩn hài hòa không có sự sửa đổi thành tiêu chuẩn quốc gia và thực hiện các hành động cần thiết để hủy bỏ các tiêu chuẩn quốc gia đang có hiệu lực có cùng phạm vi áp dụng với tiêu chuẩn hài hòa.

² Phụ lục 3, F. Khi tiêu chuẩn quốc tế đã có hoặc sắp hoàn thành, cơ quan tiêu chuẩn hóa phải sử dụng các tiêu chuẩn này hoặc các phần liên quan của các tiêu chuẩn này như là cơ sở cho các tiêu chuẩn mà cơ quan tiêu chuẩn xây dựng, trừ khi các tiêu chuẩn quốc tế này hoặc các phần liên quan không hiệu quả hoặc không phù hợp, ví dụ, do các vấn đề về mức độ bảo vệ hoặc yếu tố khí hậu, địa lý hoặc các vấn đề công nghệ cơ bản.

- 4.11. ACCSQ sẽ giám sát việc thực hiện Hướng dẫn hài hòa tiêu chuẩn. Nhóm công tác 1 phải phối hợp và giám sát các hoạt động được thực hiện để hài hòa các tiêu chuẩn trong ASEAN với sự hỗ trợ của Ban Thư ký ASEAN (ASEC). Phạm vi giám sát bao gồm các tiêu chuẩn được tất cả các nhóm công tác và ủy ban của ASEAN xây dựng, bao gồm các tiêu chuẩn tự nguyện áp dụng và các tiêu chuẩn bắt buộc áp dụng. Với sự hỗ trợ của Ban thư ký ASEAN, WG 1 cứ định kỳ sáu tháng/lần phải liên hệ với tất cả các nhóm công tác để cập nhật công tác hài hòa tiêu chuẩn do các nhóm thực hiện.
- 4.12. Tiểu ban/nhóm công tác sản phẩm chịu trách nhiệm về lĩnh vực, MRA hoặc quy chế hài hòa tương ứng sẽ quyết định việc lựa chọn các tiêu chuẩn để hài hòa. Quyết định đưa ra phải dựa trên các quy tắc của tiểu ban/nhóm công tác cụ thể và hướng dẫn này. Bất kỳ tiêu chuẩn nào đã được nhóm chọn để hài hòa phải được thông báo cho chủ tịch nhóm công tác 1 (WG1), chủ tịch ACCSQ và Ban thư ký ASEAN. Thông báo bao gồm thông tin sau:
- Số hiệu tiêu chuẩn, tiêu đề, ngày ban hành, lần xuất bản, cơ quan tiêu chuẩn chịu trách nhiệm xây dựng tiêu chuẩn.
 - Thông tin hướng dẫn việc lấy bản sao tiêu chuẩn.
 - Thời gian việc hài hòa tiêu chuẩn bắt đầu có hiệu lực.
 - Các chi tiết liên quan đến MRA, quy chế hài hòa hoặc công cụ khác.
 - Thông tin về mục đích của tiêu chuẩn.
- 4.13. Tiểu ban/nhóm công tác liên quan có trách nhiệm xem xét hiệu lực của tiêu chuẩn trên cơ sở về thời hạn không được quá 5 năm.
- 4.14. ACCSQ sẽ chỉ định Ban thư ký ASEAN³ thiết lập và duy trì một trang đăng ký on-line tất cả các tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN. Đăng ký phải được truy cập công khai. Ban thư ký ASEAN sẽ ghi tên cán bộ chịu trách nhiệm và ấn định các nguồn lực phù hợp để đảm bảo rằng việc đăng ký sẽ được cập nhật hàng tháng. Việc đăng ký⁴ phải bao gồm tất cả các thông tin quy định trong các đoạn từ (i) đến (v) của Mục 4.12.
- 4.15. Cơ quan tiêu chuẩn quốc gia của các nước thành viên ASEAN cứ 6 tháng 1 lần phải thông báo cho WG 1 về các tiêu chuẩn hài hòa đã được ban hành thành tiêu chuẩn quốc gia. Thông tin chi tiết việc ban hành thành tiêu chuẩn quốc gia này phải được ghi chú trong thư mục đăng ký của tiêu chuẩn hài hòa. Nước thành viên ASEAN ban hành các tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN bằng ngôn ngữ làm việc tương ứng của mình phải thông báo cho WG 1 về các tài liệu này và việc này phải được ghi chú trên thư mục đăng ký của tiêu chuẩn hài hòa.
- 4.16. Tất cả các cơ quan tiêu chuẩn quốc gia của các nước thành viên ASEAN phải cung cấp đường link tới thư mục đăng ký của tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN trên website chính thức của họ.
- 4.17. Phải lấy ý kiến góp ý và phản hồi của người sử dụng tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN về tiêu chuẩn. Nhóm công tác 1 và nhóm công tác liên quan chịu trách nhiệm nghiên cứu, xử lý các ý kiến và phản hồi này.

³ Nhóm công tác 1 được ACCSQ giao phó việc quyết định về quản lý đăng ký. Việc đăng ký có thể do một nước thành viên hoặc Ban thư ký ASEAN chủ trì.

⁴ Các trường thông tin mô tả đăng ký được quy định trong Phụ lục của tài liệu này.

Phụ lục 1

Cơ sở dữ liệu về tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN

- a. Số hiệu tiêu chuẩn, tiêu đề, ngày ban hành, lần ban hành, cơ quan tiêu chuẩn chịu trách nhiệm biên soạn tiêu chuẩn.
- b. Thông tin hướng dẫn việc lấy bản sao tiêu chuẩn.
- c. Thời gian việc hài hòa tiêu chuẩn bắt đầu có hiệu lực.
- d. Các chi tiết liên quan đến MRA, hệ thống các quy định đã được hài hòa.
- e. Thông tin về mục đích của tiêu chuẩn.

Số hiệu tiêu chuẩn ASEAN (ASEAN Reference Number ¹)	Tiêu chuẩn gốc (Original Document Reference ²)	Tiêu đề (Title ³)	Cơ quan Tiêu chuẩn (Standards Body ⁴)	Lần xuất bản/Năm ban hành (Edition/Year of publication ⁵)	Ngày hài hòa tiêu chuẩn trong ASEAN (Date of Harmonisation in ASEAN ⁶)	MAR/Hệ thống các quy định đã được hài hòa (MRA/Harmonised Regulatory Scheme ⁷)	(Mục đích dự kiến) Intended purpose ⁸

Chú thích:

1. Hệ thống đánh số duy nhất được thiết lập để nhận diện các tiêu chuẩn hài hòa của ASEAN
2. Số hiệu tiêu chuẩn gốc được xác định bởi cơ quan ban hành tiêu chuẩn.
3. Tiêu đề ban đầu của tiêu chuẩn.
4. Tên cơ quan tiêu chuẩn ban hành tiêu chuẩn hài hòa.
5. Năm ban hành và/hoặc lần xuất bản được chấp nhận để hài hòa.
6. Thời gian hiệu lực tại đó ASEAN thừa nhận tiêu chuẩn là tiêu chuẩn hài hòa.
7. MRA hoặc quy chế hài hòa liên quan viện dẫn đến các tiêu chuẩn trong các quy chuẩn kỹ thuật liên quan.
8. Mục đích – quy định các phương pháp thử, các yêu cầu đối với sản phẩm, v.v...

Ấn phẩm này được xuất bản bởi Liên minh châu Âu thông qua
Dự án Hỗ trợ Hội nhập Khu vực của EU dành cho ASEAN (ARISE)

